

Državni izpitni center

M 2 0 1 6 4 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 5. junij 2020

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek je iz 13. prizora, ki predstavlja konec dramskega besedila. Sledi še 14. prizor, ki je neke vrste epilog (po smislu). ♦ 2011 ♦ zima 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek je iz zadnjega, 4. dejanja Treh sester. Lahko bi rekli, da se z novico o baronovi smrti zgodi vrh, ker se dejanje samo še zaključí z replikami treh sester (po smislu). ♦ Dramski čas je nedoločljiv, pet let po začetku dramskega besedila. ♦ jesen 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Po odlomku A sledi 14. prizor, in sicer Monikin monolog, ki se odvija novembra leta 1945. V zadnjem prizoru Monika pripoveduje o Sebastjanovem poljubu. Iz didaskalij izvemo, da ima Monika 45 let, 14. prizor pa se dogaja novembra leta 1945. Poljub se je zgodil leta 1918, ko je propadla Avstro-Ogrska. Leta 1945 je Ruža stara 27 let, torej je bila rojena leta 1918. Karolina je bila rojena leta 1898, torej se drama dogaja več kot 100 let, natančneje 113 let, saj se odlomek A dogaja leta 2011. 	Za časovno umestitev nadaljevanje dramskega dogajanja 2 točki, za časovno sklepanje in izračun do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ naslov ♦ posvetilo ♦ dramske osebe in časovne informacije so navedene skupaj ♦ druga avtoričina pojasnila, kjer so navedene prostorske informacije in napotki za prikaz projekcij 	Za pravilno obkrožene didaskalije do 2 točki: – naslov, – seznam dramskih oseb, – prve časovne in prostorske informacije, – druga avtoričina pojasnila. Za natančno pojasnitev v zvezi s časovnimi in prostorskimi informacijami 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V uvodnih didaskalijah je razen ekspozicije dramskega besedila, ki se dogaja v Narodnem gledališču v Zagrebu, prostor označen kot znotraj ali okrog družinske hiše Kosovih v Zagrebu na Hrvaškem – v „Starem mestu“, zgodovinskem jedru Zagreba, ki izvira iz dvanajstega stoletja. Hišo je konec devetnajstega stoletja zgradila in imela v lasti zagrebška plemiška družina Amruš. ♦ V odlomku je dramski prostor oz. hiša opisana kot obrasla s stoletnim bršljanom, ki ga ni več (Alisa), Lucija jo označi kot „čudovito vilo, na fantastični lokaciji ...“ in kot gosposko stanovanje. 	Za opis iz uvodnih didaskalij do 2 točki. Za izpis v odlomku do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	6	<p>♦ Npr. Alisa in Lucija sta starejša in mlajša sestra (v uvodnih didaskalijah ju avtorica označi kot 33 in 36 let stari). Zbližuje ju družina in odnos do dramskega prostora oz. hiše, v kateri bivajo. V odlomku ju ločuje predvsem različna miselnost o novem prevzemu hiše. Lucija je zavezana tradiciji, zaljubljena v podjetnika, ki se je docela umestil v kapitalistični topos in živi na račun prevzemanja in socialno ogroženih ljudi. Aliso pa zaznamuje etika, ki jo je pridobila s pomočjo izobrazbe; želi si napredka in odprtih obzorij. Obsoja početje Lucijinega bodočega moža. Lucija se želi prilagoditi, strah jo je, da bi izgubili hišo, da ne bi preživeli (Dunja je brez sredstev, strah jo je, da se bo vrnila tudi Alisa) ... (Po smislu.)</p>	<p>Za oznako, kaj ju zbližuje, do 2 točki, kaj ločuje do 2 točki, kaj želita / česa ju je strah, do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	5	<p>♦ Obe Maši sta <u>izobraženi</u>, vendar živita v različnih obdobjih. Med njima je sto let razlike. Maša iz Treh sester živi v <u>patriarhalni družbi</u> na prelomu stoletja, ko je njen mož še njen gospodar, Maša iz 3 zim pa v <u>povojni socialistični Jugoslaviji</u>, kjer je bila izbojevana enakopravnost spolov. Obe sta <u>poročeni</u>. Maša iz 3 zim je <u>mati</u> in <u>ženska</u>, ki je nadgradila gospodinjstvo, Maša iz treh sester se je poročila pri osemnajstih s Kuliginom, ki ga spoštuje in ne ljubi, je <u>brez otrok</u> in za gospodinjstvo ne skrbi. Je vpletena v <u>ljubezenski trikotnik</u>, tudi Maša iz 3 zim govori o skrivnem povabilu Stevice. Obe sta žrtvi okoliščin oz. vpeti v svojo konstrukcijo realnosti. (Po smislu.)</p>	<p>Za primerjavo reprezentacij ženskosti do 3 točke, za primerjavo enakopravnosti spolov do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	6	<p>♦ Natašo v začetku 1. dejanja označi Maša kot nekoga, ki se ne zna oblačiti, ki ima „izprana“ lica in ki že ima ženina Protopopova, predsednika tukajšnje uprave in se najbrž njen brat samo šali. Na koncu 1. dejanja Nataša vstopi na prizorišče (v dramsko besedilo) ravno tako neokusno oblečena, kakor jo je predhodno označila Maša, v rožnati obleki z zelenim pasom, v sprejemnici pa jo z repliko pokara Olga. Nanjo Nataša odgovori, da pas ni zelen, temveč temen.</p> <p>♦ Nataša postopoma prevzema oblast v hiši, sklicuje se na materinstvo, medtem ko sebično krati ostalim pravico do prostora, zabave, individualnosti in sama krši pravila zakonske žene.</p> <p>♦ V 4. dejanju, iz katerega je odlomek B, je Nataša že prevzela oblast v hiši in iz nje „izselila“ vse sestre in pestunjo. Ena od njenih zadnjih replik je opazka o pasu Irini, češ da mora biti kaj svetlega. Nataša kljub povzpethu ostaja enako neokusna, vulgarna, sebična in odtujena oseba. (Po smislu.)</p>	<p>Za oznako Maše do 3 točke, za povzetek 1 točka, za utemeljitev do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek lahko razdelimo najmanj na dve dramski situaciji, če je dramska situacija celota odnosov, ki se vzpostavljajo med dramskimi osebami v določenem trenutku dogajanja, in se spremeni, ko se spremeni konfiguracija (liki odidejo, pridejo). Pri Čehovu bi odlomek glede na kompleksnost tišine na odru kot dramaturškega sredstva in tejhoskopije lahko razdelili na več dramskih situacij. (Po smislu.) ♦ Natašin prevzem hiše in mode/okusa/morale (po smislu) ♦ Čebutikinov vstop, sporočilo o baronovi smrti in slavospev delu in življenju (po smislu) 	Za utemeljeno razdelitev do 3 točke, za ključnike do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B, C ♦ To izvemo iz zadnje Lucijine replike, kjer ju Lucija pokliče, medtem ko daje še zadnja navodila pred začetkom poroke. Dunja mora poskrbeti za katering, oče pa vzeti xanax. 	Za pravilno obkrožitev 2 točki, za utemeljitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Damjan: Z Mašino repliko se začne nova dramska situacija, kjer omeni, da ni bilo lahko vzeti Damjana za zeta. Najbrž je znotraj družine kljub vsemu neprijubljen. Iz Alisine replike izvemo, da mu zgodovina ne pomeni nič in da je dal odstraniti bršljan. Iz Lucijine pa, da ona razmišlja tako kot Damjan. Prek svojih dejanj ga označi kot nekoga, ki rešuje stvari z nasiljem, cinizmom in izključevanjem. (Po smislu.) ♦ Karlo: Lucija ga eksplicitno označi kot nasilnega prasca in kot zaposlenega na Ministrstvu za zunanje zadeve, torej kot politika. 	Za oznaki vsake dramske osebe do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pri Čehovu je tejhoskopija oz. slušna podoba iz ozadja vseskozi prisotna (simbolistične/ impresionistične prvine). V izteku 4. dejanja v ozadju igrajo koračnico, kar pomeni korakanje naprej, v prihodnost. (Po smislu.) ♦ Glasba iz ozadja ustavi dramsko dogajanje, člani družine Kos obstanejo kot okamneli. Čas se je ustavil. (Po smislu.) 	Za vsako pojasnilo 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Irina želi delati, vso svojo prihodnost povezuje z delom. Leta 1945 se je začela socialistična obnova Jugoslavije, ki je vzpostavila nujnost in pozitiven odnos do dela. 	Za omembo in povezavo vzdušij do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Londonu ♦ 2014 ♦ londonskem Narodnem gledališču tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Spet ta nedelja! ♦ Fragile! ♦ Kresnice ♦ 3 zime 	Za vsako dopolnitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tjaša Železnik ♦ Tina Potočnik ♦ Barbara Hieng Samobor ♦ Gre za dialog Alise in Lucije tik pred poroko. Najbrž dialog, ki je priložen v odlomku A.	Za vsako ime 1 točka, za opis vzdušja do 2 točki.

Skupno število točk: 61